

V Bruseli 1. decembra 2016
(OR. en)

15070/16

SOC 763
EMPL 512
ECOFIN 1143
EDUC 411

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	14366/16 SOC 703 EMPL 482 ECOFIN 1037 EDUC 375
Č. dok. Kom.:	14358/16 ECOFIN 1033 UEM 362 SOC 699 EMPL 479 COMPET 581 ENV 709 EDUC 372 RECH 312 ENER 383 JAI 938 EUROGROUP 22
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY o hospodárskej politike eurozóny

I. ÚVOD

Komisia predložila 16. novembra 2016 jesenný ekonomický balík, ktorý zahŕňa ročný prieskum rastu (RPR), správu o mechanizme varovania (SMV) a návrh spoločnej správy o zamestnanosti (SSZ). Rovnako, ako v predchádzajúcom roku, uvedený balík obsahoval aj návrh odporúčania Rady o hospodárskej politike eurozóny s cieľom lepšie integrovať vnútroštátny rozmer a rozmer eurozóny v rámci správy hospodárskych záležitostí EÚ.

V uvedenom balíku sa odráža skutočnosť, že EÚ prechádza oživením, ktoré ešte nie je stabilné, ale ktoré by malo pokračovať. Zároveň toto oživenie sprevádza čoraz intenzívnejšia tvorba pracovných miest, hoci sa výsledky v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti v jednotlivých členských štátoch ešte stále značne líšia. Medzi tohtoročné priority patrí oživenie investícií, uskutočňovanie štrukturálnych reforiem a zabezpečenie zodpovedného prístupu k verejným financiám, uplatňovanie kontinuity politiky a zameranie sa na posilnené vykonávanie. V rámci jednotlivých priorít sa výraznejšie zohľadňujú sociálne hľadiská.

II. ODPORÚČANIE PRE EUROZÓNU

V očakávaní harmonogramu odporúčania pre eurozónu predsedovia výborov (v zložení Výbor pre hospodársku politiku/eurozóna, Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu) informovali predsedníctvo a nadchádzajúce predsedníctvo o svojom spoločnom chápaní prístupu k odporúčaniu pre eurozónu, pričom sa zaviazali k úzkej spolupráci s cieľom poskytnúť včasné a koordinované príspevky. Tento prístup je v súlade s opakovaným postupom odporúčaní pre jednotlivé krajiny a nedávnym vývojom zameraným na posilnenie rámca správy sociálnych vecí, a to aj v rámci európskeho semestra.

Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu sa 21. novembra zúčastnili na spoločnom zasadnutí s cieľom analyzovať aspekty zamestnanosti a sociálne aspekty tohto odporúčania a diskutovať o nich. Výbory sa dohodli na niekoľkých úpravách znenia Komisie. Predsedovia Výboru pre zamestnanosť a Výboru pre sociálnu ochranu potom tieto úpravy prezentovali na zasadnutí zloženia Výbor pre hospodársku politiku/eurozóna konanom 22. novembra, na ktorom sa vykonali zmeny menšieho rozsahu.

Aspekty zamestnanosti a sociálne aspekty odporúčania pre eurozónu sú obsiahnuté v **odporúčaní 3** a **odôvodnení 5**. Preto sa úpravy navrhnuté Výborom pre zamestnanosť a Výborom pre sociálnu ochranu vykonali v týchto častiach. Okrem toho sa vykonali dve úpravy menšieho rozsahu, ktoré boli skôr technickejšej/procesnej povahy, v časti týkajúcej sa víz a v odôvodnení 3.

V tomto znení sa zohľadňujú úpravy, ktoré sa dohodli na zasadnutí zloženia Výbor pre hospodársku politiku/eurozóna, avšak len pokiaľ ide o časti, na ktoré sa vzťahuje právomoc Rady EPSCO (od. 3 a odôvodnenie 5). Zvyšok znenia je v súčasnosti predmetom diskusie vedenej na zasadnutiach výborov ECOFIN, na ktorých môže byť zvyšné znenie podrobené ďalším úpravám.

Výbor stálych predstaviteľov 30. novembra posúdil návrh (uvedený v dokumente 14366/16), dohodol sa na malej zmene znenia o vízach, ktorá je vyznačená **tučným písmom**. Úpravy návrhu Komisie vykonané na úrovni výborov (uvedené v dokumente 14358/16) sú vyznačené **tučným písmom** a vypustenia symbolom [...].

III. ZÁVERY

Výbor stálych predstaviteľov sa dohodol na predložení návrhu odporúčania, ktoré sa týka hospodárskej politiky eurozóny, na zasadnutí Rady EPSCO.

Rada (EPSCO) sa vyzýva, aby schválila príspevok o aspektoch odporúčania pre eurozónu, ktoré súvisia s politikou v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí, v znení zmenenom a uvedenom v prílohe k tejto poznámke.

Odporúčanie
ODPORÚČANIE RADY
o hospodárskej politike eurozóny

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh², a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť a Výboru pre sociálnu ochranu k otázkam trhu práce a sociálnej politiky,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

keďže:

- (1) Oživenie hospodárstva v eurozóne pokračuje, zostáva však nestabilné. V posledných rokoch sa zaznamenal značný pokrok: od roku 2015 sa HDP eurozóny v reálnom vyjadrení dostal na úroveň pred krízou a miera nezamestnanosti klesla na najnižšiu úroveň od rokov 2010 – 2011. Aj napriek veľmi ústretovej menovej politike Európskej centrálnej banky však súhrnný dopyt rastie pomaly a inflácia je výrazne pod cieľovou hranicou, pričom rast brzdia dôsledky krízy, ako napríklad pretrvávajúce makroekonomické nerovnováhy a vysoká úroveň zadlženosti vo všetkých odvetviach hospodárstva, ktoré si vyžadujú zníženia zadlženia a obmedzujú zdroje dostupné pre spotrebu a investície. Navyše, rastový potenciál hospodárstva eurozóny má dlhodobý klesajúci trend, ktorý sa vplyvom krízy ešte zvýraznil. Pretrvávajúci nedostatok investícií a vysoká nezamestnanosť aj napriek náznakom zlepšenia vytvárajú riziko ďalšieho tlmenia vyhladok rastu. Asymetrický charakter obnovy rovnováhy v hospodárstve eurozóny pokračoval, pričom k náprave nerovnováh došlo iba v krajinách, ktoré sú čistými dlžníkmi, a jeho následkom je zvyšovanie prebytku bežného účtu. V rámci globálnej dohody skupiny G20 sa členské štáty eurozóny vyzývajú, aby využívali všetky nástroje politiky – menové, fiškálne a štrukturálne, a to individuálne aj kolektívne – na dosiahnutie silného, udržateľného, vyrovnaného a inkluzívneho rastu.
- (2) Ambiciózne štrukturálne reformy by mali uľahčiť hladké a efektívne prerozdelenie ľudských a kapitálových zdrojov a pomôcť pri riešení výziev prebiehajúcich technologických a štrukturálnych zmien. Potrebne sú reformy, ktoré vytvárajú priaznivé podnikateľské prostredie, dobudovávajú jednotný trh a odstraňujú prekážky brániace investíciám. Tieto snahy sú rozhodujúce pre zvyšovanie produktivity a zamestnanosti, posilňovanie konvergenzie a zvyšovanie rastového potenciálu a adaptačnej kapacity hospodárstva eurozóny. Vykonávanie štrukturálnych reforiem vytvorením efektívnych trhov s pohotovo reagujúcimi cenovými mechanizmami by podporilo menovú politiku uľahčením jej prenosu do reálnej ekonomiky. Reformy na odstránenie prekážok brániacich investovaniu a na podporu investícií môžu priniesť dvojaký úžitok podporovaním hospodárskej činnosti v krátkodobom horizonte a vytváraním kapacít pre dlhodobý rast.

Reformy, ktoré zvyšujú produktivitu, sú obzvlášť dôležité pre členské štáty s veľkou potrebou znižovania zadlženosti súvisiacej s vysokým vonkajším dlhom, pretože rýchlejšia rast prispieva k znižovaniu podielu dlhu na HDP. Zvýšenie cenovej a necenovej konkurencieschopnosti by ďalej prispelo k obnove vonkajšej rovnováhy v uvedených krajinách. Členské štáty s veľkými prebytkami bežného účtu môžu prispieť k obnove rovnováhy v eurozóne zavedením opatrení vrátane štrukturálnych reforiem, ktoré uľahčujú nasmerovanie nadmerných úspor do domáceho dopytu, a to najmä posilnením investícií. Súčasné prostredie s nízkymi úrokovými sadzbami tiež ponúka v tejto súvislosti ďalšie možnosti, najmä v krajinách, ktoré majú značný fiškálny priestor.

- (3) Lepšia koordinácia vykonávania štrukturálnych reforiem vrátane reforiem stanovených v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny a reforiem, ktoré sú potrebné na dobudovanie hospodárskej a menovej únie (HMÚ), môže priniesť pozitívne účinky presahovania v jednotlivých členských štátoch a posilniť ich pozitívne krátkodobé účinky. Ukázalo sa, že tematické diskusie Euroskupiny boli užitočné pri vytváraní spoločného chápania reformných priorít v eurozóne, pri výmene najlepších postupov, podporovaní vykonávania reforiem a štrukturálnej konvergencii. Euroskupina by mala v týchto rokovaniach pokračovať, v rámci možností ich zintenzívniť a účinne využívať dohodnuté spoločné zásady a referenčné porovnávanie. **V týchto rokovaniach by sa malo pokračovať bez toho, aby boli dotknuté prebiehajúce rokovania v príslušných zloženiach Rady, a zároveň by sa mala tam, kde je to uplatniteľné, uznať celoeurópska relevantnosť a povaha spoločných výziev a skúseností.** K diskusii na vnútroštátnej úrovni a k návrhu štrukturálnych reforiem potrebných pre členské štáty v kontexte hospodárstva eurozóny môžu prispieť aj národné rady pre produktivitu, ktoré sa majú zriadiť v nadväznosti na odporúčanie Rady prijaté 20. septembra 2016³.

³ Ú. v. EÚ C 349, 24.9.2016, s. 1.

- (4) Pre dosiahnutie vhodných súhrnných zámerov fiškálnej politiky a riadne fungovanie menovej únie je rozhodujúca silná koordinácia vnútroštátnych fiškálnych politík založená na spoločných pravidlách. Spoločné fiškálne pravidlá sú zamerané na dosahovanie udržateľnosti dlhovej služby na vnútroštátnej úrovni a zároveň poskytujú priestor na makroekonomickú stabilizáciu. Vnútroštátne a súhrnné zámery fiškálnej politiky v eurozóne majú teda vyvážiť dvojité cieľ, a to zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť vnútroštátnych verejných financií a krátkodobú makroekonomickú stabilizáciu na úrovni krajín, ako aj na úrovni eurozóny. V súčasnej situácii vysokej neistoty súvisiacej s intenzitou oživenia hospodárstva a úrovňou voľnej kapacity v hospodárstve, keď menová politika vedie k značnej akomodácii, treba, aby fiškálna politika na úrovni eurozóny dopĺňala menovú politiku pri podporovaní dopytu, a najmä investícií, a pri odpútaní sa od nízkej inflácie. Účinnosť fiškálnej politiky vrátane účinkov presahovania medzi krajinami sa v kontexte nízkych úrokových sadzieb posilňuje. V tejto situácii sa preto pre eurozónu ako celok odporúčajú pozitívnejšie zámery fiškálnej politiky. V súvislosti s rokom 2017 sa Komisia domnieva, že za súčasných okolností je na úrovni eurozóny ako celku žiaduca fiškálna expanzia až 0,5 % HDP⁴. Ide o obozretný a pragmatický cieľ v rámci škály možných cieľov, ktorý má dolnú hranicu na úrovni 0,3 % a hornú hranicu na úrovni 0,8 % s cieľom dosiahnuť rovnováhu medzi makroekonomickou stabilitou a fiškálnou udržateľnosťou.

Zároveň pretrváva vysoký verejný dlh a vo viacerých členských štátoch je stále potrebné dosiahnuť udržateľnosť verejných financií v strednodobom horizonte. Z tohto dôvodu treba zabezpečiť vhodnú diferenciáciu fiškálneho úsilia jednotlivých členských štátov, a to so zreteľom na fiškálny priestor a presahovanie medzi krajinami eurozóny. Členské štáty, ktoré svoje fiškálne ciele plnia na vyššej než stanovenej úrovni, by mali svoj fiškálny priestor použiť na podporu domáceho dopytu a kvalitných investícií vrátane cezhraničných investícií v kontexte Investičného plánu pre Európu. Napríklad záruky Európskeho fondu pre strategické investície predstavujú zvlášť účinný spôsob, akým môžu členské štáty s fiškálnym priestorom maximalizovať vplyv na reálnu ekonomiku a oživenie hospodárstva v eurozóne. Členské štáty, ktoré potrebujú ďalšie fiškálne úpravy v rámci preventívnej časti paktu, by mali zabezpečiť, aby boli vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami Paktu stability a rastu na nadchádzajúci rok. V rámci nápravnej časti paktu musia členské štáty zabezpečiť včasnú nápravu svojich nadmerných deficitov, a to aj prostredníctvom vytvorenia fiškálnych rezerv pre prípad nepredvídaných okolností.

⁴ Pozri COM(2016) 727 final, 16.11.2016.

Štrukturálne reformy, najmä tie, ktoré zvyšujú produktivitu, by podporili rast a zlepšili udržateľnosť verejných financií. Rozhodujúcim zlepšením štruktúry a riadenia vnútroštátnych rozpočtov, a to na strane príjmov, ako aj na strane výdavkov, presunutím zdrojov na hmotné a nehmotné investície by sa okrem toho zvýšil vplyv rozpočtov na dopyt v krátkodobom horizonte a na produktivitu v dlhodobejšom horizonte. Na posilnenie dôveryhodnosti politík členských štátov a na pomoc pri dosahovaní správnej rovnováhy medzi krátkodobou makroekonomickou stabilizáciou, udržateľnosťou dlhovej služby a dlhodobým rastom sú potrebné účinné vnútroštátne fiškálne rámce.

- (5) Trhy práce v eurozóne sa naďalej postupne zotavujú a nezamestnanosť stále klesá. Miera dlhodobej nezamestnanosti a nezamestnanosti mladých ľudí však zostáva vysoká, zatiaľ čo chudoba, **sociálne vylúčenie a nerovnosť spôsobujú** vo viacerých členských štátoch **aj naďalej vážne obavy**. Napriek [...] pokroku v oblasti reforiem, ktorých cieľom je zlepšiť odolnosť a adaptačnú kapacitu trhov práce, pretrvávajú medzi jednotlivými členskými štátmi eurozóny značné rozdiely, ktoré sú z hľadiska hladkého fungovania eurozóny aj naďalej výzvou. Pre bezproblémové a permanentné prerozdeľovanie pracovných síl na produktívnejšie činnosti, na podporu (opätovnej) integrácie osôb, ktoré sú v procese prechodu medzi pracovnými miestami alebo sú vylúčené z trhu práce, na zníženie segmentácie a na podporu **hospodárskej a sociálnej konvergenzie** vrátane zvýšenia príležitostí na kvalitné zamestnanie je potrebný dobre navrhnutý, spravodlivý a inkluzívny trh práce, systém sociálnej ochrany, daňový systém a systém sociálneho zabezpečenia. Výsledkom bude aj účinnejšia automatická stabilizácia a intenzívnejší, **udržateľnejší a inkluzívnejší** rast a zamestnanosť, ktoré sú dôležité pre riešenie sociálnych výziev v eurozóne. Potrebné reformy zahŕňajú tieto oblasti:
- i) zmeny v právnych predpisoch na ochranu zamestnanosti zamerané na spoľahlivé zmluvné dojednania, ktoré zamestnancom aj zamestnávateľom poskytujú flexibilitu a bezpečnosť, podporujú presuny na trhu práce, bránia dvojakému (*two-tier*) trhu práce a v prípade potreby umožňujú úpravu nákladov práce, t. j. oblasť, v ktorej bolo v posledných rokoch zvlášť intenzívne reformné úsilie;
 - ii) prehĺbenie zručností zlepšením výkonu a účinnosti vzdelávacích systémov a komplexných stratégií celoživotného vzdelávania zameraných na potreby trhu práce;

iii) účinné aktívne politiky trhu práce s cieľom poskytovať pomoc nezamestnaným vrátane dlhodobu nezamestnaných, aby sa mohli vrátiť na trh práce a zvýšiť účasť na trhu práce a
iv) moderné, **udržateľné** a primerané systémy sociálnej ochrany, ktoré **počas celého životného cyklu účinne a efektívne prispievajú k sociálnej inklúzii, ako aj** k integrácii na trhu práce. Okrem toho, oslobodením práce od daňového zaťaženia, najmä v prípade osôb s nízkymi príjmami, a zaistením spravodlivých daňových systémov sa môže zlepšiť situácia na trhu práce. Členské štáty eurozóny, ktoré vykonávajú takéto reformy, sú odolnejšie a preukazujú lepšie výsledky v oblasti zamestnanosti a sociálnej oblasti. **V rámci takýchto reforiem sa musí zohľadňovať ich možný sociálny vplyv.**

- (6) Vytváranie bankovej únie napreduje, stále však nie je dokončené. Neexistencia spoločného systému ochrany vkladov a spoločného fiškálneho zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií bránia bankovej únii prerušiť prepojenie medzi bankami a štátmi. Aj keď sa celková odolnosť bankového sektora eurozóny od obdobia krízy zvýšila, tlak na banky vzrástol, a to v dôsledku niekoľkých faktorov, napríklad vysokej úrovne nesplácaných úverov, neefektívnych obchodných modelov a nadmernej kapacity v niektorých členských štátoch, čo spôsobilo nízku ziskovosť a problémy týkajúce sa životaschopnosti. Tento tlak ohrozuje schopnosť bánk poskytovať úvery hospodárstvu. Riziká sa rozširujú aj do reálneho hospodárstva, kde v niektorých členských štátoch zostáva aj naďalej zvýšená úroveň verejného a nefinančného súkromného dlhu. Treba pokračovať v disciplinovanom znižovaní zadlženia v súkromnom sektore prostredníctvom riešenia, splácania a v prípade potreby aj reštrukturalizácie životaschopných dlhov a likvidáciou objemov dlhov, ktoré nie sú životaschopné, aby sa kapitál mohol rýchlejšie a efektívnejšie prerozdeliť. V tejto súvislosti riešenie stále zvýšených úrovní nesplácaných úverov a dodržiavanie spoločných zásad pri tvorbe rámcov pre platobnú neschopnosť pre podniky a domácnosti, a to aj prostredníctvom zlepšenia insolvenčných konaní a rámcov mimosúdneho urovnávania, predstavujú kľúčové prvky úspešného procesu znižovania zadlženia, ktorý podporuje rast.

- (7) Za posledný rok sa dosiahol určitý pokrok v oblasti iniciatív predstavených v správe piatich predsedov o dobudovaní HMÚ, ako napríklad zvýšená úloha rozmeru eurozóny v európskom semestri, odporúčanie týkajúce sa národných rád pre produktivitu a zriadenie Európskej fiškálnej rady v rámci Komisie. Prebiehajú aj práce na zlepšovaní transparentnosti a znižovaní zložitosti fiškálnych pravidiel. Dohoda o ostatných iniciatívach, ktoré majú kľúčový význam pre HMÚ, ako napríklad európsky systém ochrany vkladov, ktorý Komisia navrhla v novembri 2015, však stále chýba. Okrem toho existujú širšie problémy, ktoré treba riešiť so zreteľom na správu piatich predsedov. Komisia oznámila svoj úmysel predložiť v marci 2017 bielu knihu o budúcnosti Európy, v ktorej sa bude venovať aj budúcnosti HMÚ. Dohoda o operačnom napredovaní si vyžaduje spoločný zmysel pre zodpovednosť a spoločné chápanie cieľa u všetkých členských štátov eurozóny a inštitúcií EÚ, ako aj u členských štátov, ktoré nepatria do eurozóny, pretože silná HMÚ pomôže dôraznejšie riešiť problémy, ktorým čelí EÚ, a bude mať pozitívny vplyv aj na členské štáty mimo eurozóny,

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2017 až 2018 jednotlivo aj spoločne v rámci Euroskupiny vykonali opatrenia s cieľom:

1. Uskutočňovať politiky, ktoré podporujú rast v krátkodobom i dlhodobom horizonte a zlepšujú adaptačnú kapacitu, obnovu rovnováhy a konvergenciu. Uprednostniť reformy, ktoré zvyšujú produktivitu, zlepšujú inštitucionálne a podnikateľské prostredie, odstraňujú prekážky brániace investovaniu a podporujú vytváranie pracovných miest. Členské štáty s deficitom bežného účtu alebo vysokým vonkajším dlhom by mali zvýšiť produktivitu a zároveň znížiť jednotkové náklady práce. Členské štáty s veľkými prebytkami bežného účtu by mali urýchliť vykonávanie opatrení, ktoré pomôžu posilniť ich domáci dopyt, najmä investície.

2. Splniť celkové pozitívne zámery fiškálnej politiky prispievajúce k vyváženej kombinácii politík, podporiť reformy a posilniť oživenie hospodárstva prostredníctvom fiškálnej expanzie na úrovni až 0,5 % HDP v roku 2017. Spájať vnútroštátne úsilie o zabezpečenie dlhodobej fiškálnej udržateľnosti, pokiaľ ide o Pakt stability a rastu, a krátkodobú makroekonomickú stabilizáciu v prípade eurozóny, a to s použitím manévrovacieho priestoru v rámci Paktu stability a rastu. Rozlišovať medzi fiškálnym úsilím jednotlivých členských štátov a lepšie zohľadňovať ich príslušnú pozíciu vzhľadom na požiadavky Paktu stability a rastu, situáciu eurozóny ako celku a presahovanie medzi krajinami eurozóny:
- i) členské štáty, ktoré svoje fiškálne ciele plnia na vyššej ako stanovenej úrovni, použijú svoj fiškálny priestor na podporu domáceho dopytu a kvalitných investícií vrátane cezhraničných investícií v kontexte Investičného plánu pre Európu;
 - ii) členské štáty, ktoré potrebujú ďalšie fiškálne úpravy v rámci preventívnej časti paktu, zabezpečia, aby boli vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami Paktu stability a rastu;
 - iii) členské štáty zabezpečia v rámci nápravnej časti včasnú nápravu svojich nadmerných deficitov, a to aj prostredníctvom vytvorenia fiškálnych rezerv pre prípad nepredvídaných okolností. Zlepšiť štruktúru verejných financií vytvorením väčšieho priestoru na hmotné a nehmotné investície a zabezpečiť účinné fungovanie vnútroštátnych rozpočtových rámcov.
3. Vykonať reformy, ktoré podporujú **konkurencieschopnosť**, vytváranie pracovných miest, **kvalitu pracovných miest, odolnosť a hospodársku a sociálnu [...]** konvergenciu [...], podložené efektívnym sociálnym dialógom. Tieto opatrenia by mali byť kombináciou:
- i) spoľahlivých pracovných zmlúv, ktoré zamestnancom aj zamestnávateľom poskytujú flexibilitu a bezpečnosť;
 - ii) kvalitných a efektívnych systémov vzdelávania a odbornej prípravy a komplexných stratégií celoživotného vzdelávania zameraných na potreby trhu práce;
 - iii) účinných aktívnych politík trhu práce na podporu účasti na trhu práce;
 - iv) moderných, **udržateľných** a primeraných systémov sociálnej ochrany, ktoré **počas celého životného cyklu účinne a efektívne prispievajú k sociálnej inklúzii, ako aj** k integrácii na trhu práce. Oslobodiť prácu od daňového zaťaženia, najmä v prípade osôb s nízkymi príjmami a v členských štátoch, v ktorých nákladová konkurencieschopnosť zaostáva za priemerom eurozóny, a v krajinách, ktoré nemajú fiškálny priestor na manévrovanie, zabezpečiť rozpočtovú neutralitu tohto opatrenia.

4. Dohodnúť sa na európskom systéme ochrany vkladov na základe návrhu Komisie z novembra 2015 a začať prácu na tom, aby sa spoločný fiškálny zabezpečovací mechanizmus pre jednotný fond na riešenie krízových situácií stal funkčným do konca prechodného obdobia fondu. Navrhnuť a zaviesť účinnú stratégiu pre celú eurozónu na riešenie ohrozenia životaschopnosti bankového sektora, a to aj pokiaľ ide o vysokú úroveň nesplácaných úverov, neefektívne obchodné modely a nadmernú kapacitu. V členských štátoch, ktoré majú vysokú úroveň súkromného dlhu, podporovať disciplinované znižovanie zadlženia.
5. Urýchliť iniciatívy na dobudovanie HMÚ pri plnom rešpektovaní vnútorného trhu EÚ a otvoreným a transparentným spôsobom. Vykonať zostávajúce opatrenia v rámci 1. etapy správy piatich predsedov o dobudovaní HMÚ.

V Bruseli

Za Radu

predseda
